

Opis podstatných částí rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 30. dubna 2014 pod č.j. 7A 1/2011 – 107 – 112

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ing. V. H. a soudců Mgr. J. K. a Mgr. K. T. v právní věci žalobce: **T. H.**, bytem ..., zastoupený Mgr. J. B., advokátem se sídlem ..., proti žalovanému: **Policie České republiky, Krajské ředitelství policie hlavního města Prahy**, se sídlem Kongresová 1666/2, Praha 4, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 25. 10. 2010, č.j. KRPA-47501-3/ČJ-2010-000066-Č388

t a k t o :

- I. Rozhodnutí Policie České republiky, Krajského ředitelství policie hlavního města Prahy ze dne 25. 10. 2010 čj. KRPA-47501-3/ČJ-2010-000066-Č388 a rozhodnutí Policie České republiky, Obvodního ředitelství policie Praha II ze dne 11. 8. 2010 čj. ORII-13045-6/ČJ-2010-001257 se zrušují s výjimkou části týkající se údajů o datu narození a místu trvalého bydliště v písemnostech založených ve spise čj. OR5-46/SKS-ST-2003, a to na číslech listu 38, 85, 86 a 87.**
- II. Policii České republiky, Obvodnímu ředitelství policie Praha II se nařizuje poskytnout žalobci**
 - a) kopie písemností založených ve spise čj. OR5-46/SKS-ST-2003, a to na číslech listu 38, 85, 86 a 87, s výjimkou údajů o datu narození a místu trvalého bydliště;**
 - b) informaci, zda pracovník skupiny stížností a kontroly bývalého Obvodního ředitelství Policie České republiky Praha 5 npor. P. D., od 1. 1. 2004 služebně zařazený jako vedoucí skupiny kontroly a stížností Obvodního ředitelství Policie České republiky Praha II, byl příslušníkem nebo spolupracovníkem Státní bezpečnosti, popř. v jakémkoliv jiném vztahu se Státní bezpečností, a pokud ano, v které době a jakou funkci zde vykonával nebo jakou činností či formou spolupráce byl pověřen;****a to do patnácti dnů od právní moci tohoto rozsudku.**
- III. Ve zbytku se žaloba zamítá.**
- IV. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení o žalobě a o kasační stížnosti v celkové výši 11.114 Kč, a to do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku, k rukám Mgr. J. B., advokáta.**

Odůvodnění

Žalobce se podanou žalobou domáhá přezkoumání rozhodnutí žalovaného uvedeného v záhlaví, kterým bylo zamítnuto jeho odvolání proti rozhodnutí Policie České republiky, Obvodního ředitelství Policie České republiky Praha II (dále jen povinný subjekt) ze dne 12. 8. 2010 č.j. ORII-13045-6/ČJ-2010-001257 ve věci jeho žádosti o informace ze dne 27. 9. 2005.

Žalobce v bodech I až V žaloby uvádí dosavadní průběh správního řízení a předchozích soudních řízení a následně uvádí, že dne 31. 8. 2005 podal u povinného subjektu žádost o poskytnutí informace o obsahu celého spisu skupiny kontroly a stížností bývalého Obvodního ředitelství PČR Praha 5 č.j. OR5-40/SKS-ST-2003, týkajícího se vyřizování

žalobcovy stížnosti na protiprávní jednání a nevhodné chování příslušníků služby kriminální policie a vyšetřování vůči jeho osobě, o jejímž vyřízení byl informován dopisem ředitele tohoto policejního orgánu ze dne 12. 5. 2003, dále žádal, aby byl seznámen s obsahem celého stížnostního spisu a aby mu bylo umožněno pořídit jeho kopii. Dále žádal o poskytnutí informace, zda pracovník skupiny stížností a kontroly tohoto policejního orgánu npor. Bc. P. D., který tuto stížnost vyřizoval, byl příslušníkem, pracovníkem nebo spolupracovníkem Státní bezpečnosti, popřípadě v jakémkoliv jiném vztahu k StB, a pokud ano, ve které době a jakou funkci vykonával nebo jakou činností či formou spolupráce byl pověřen.

V bodě VI žalobce namítá, že k omezení práva na informace došlo v rozporu s čl. 10 odst. 2 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, neboť nejde o opatření nezbytné a zároveň stanovené k uchování hodnot taxativně v tomto ustanovení vyjmenovaných. Povinný subjekt a žalovaný nerespektovali právo veřejnosti na informace o veřejných otázkách z oblasti veřejného života, ani judikaturu Ústavního soudu. Požadované informace, které byly žalobci částečně odepřeny, se týkají výlučně profesního života úředních osob služebně činných u Policie České republiky, a tedy se týkají věcí veřejných a nikoliv soukromých. V tomto ohledu poukazuje žalobce na nálezy Ústavního soudu ze dne 18. 12. 2006 č.j. I. ÚS 321/06 a ze dne 11. 11. 2005 I. ÚS 453/03 a ze dne 17. 7. 2007 č.j. IV. ÚS 23/05 a dále nálezu ze dne 15. 11. 2010 č.j. I. ÚS 517/10.

Pod bodem VII žaloby žalobce uvádí, že věcí veřejnou je i služební hodnocení policisty. Není přitom podstatné, jaké údaje služební hodnocení zpravidla obsahuje nebo jaké údaje by obsahovat mohlo. Rozhodující je, jaké údaje skutečně obsahuje. Obdobně je tomu v případě písemností obsahujících projednání porušení pracovní kázně se zaměstnancem Policie České republiky. Z této písemnosti nevyplývá nic jiného než to, že zaměstnanci Policie České republiky bylo vytknuto, že nadbytečně zjišťoval totožnost osob vstupujících do objektu policie, ačkoliv s ním byl podobný nedostatek již v minulosti projednáván. Ani na této informaci není nic soukromého, co by mělo být z poskytnutí informací vyloučeno.

K tomu žalobce poukazuje na to, že jeho žádost nesměřovala primárně ke zjištění obsahu těchto listin, nýbrž směřovala ke zjištění obsahu stížnostního spisu, tj. všech podkladů, které se týkají vyřizování jeho stížnosti. Je přitom věcí policie, které listiny se rozhodla do spisu založit. To platí tím spíše, pokud za současné právní úpravy může do stížnostního spisu nahlížet bez omezení podle § 38 správního řádu, přičemž toto právo realizoval na základě žádosti ze dne 7. 9. 2010, a to dne 27. 10. 2010, kdy mu byl předložen celý stížnostní spis a bylo mu do něj umožněno bez omezení nahlédnout.

Věcí veřejnou je zcela logicky i požadovaná informace o profesní minulosti policisty zaměřená na otázku jeho působení u bývalé StB. Není přitom vůbec významné, zda policie v současnosti takovou informaci disponuje, neboť v den podání žádosti o informace policie informace o tom, kdo z policistů vykonával službu u bývalé StB nebo s ní jinak spolupracoval, k dispozici měla. Mimoto, pokud by snad policie touto informací v současnosti již nedisponovala, nejde o stav do budoucna neměnný, neboť policie si může například tuto informaci za účelem jejího poskytnutí od příslušného policisty vyžádat.

Pro věc není významné ani to, zda takou informaci může žalobce získat jiným způsobem, například postupem podle § 8 zákona č. 140/1996 Sb., neboť tento speciální zákon působnost zákona o svobodném přístupu k informacím ve vztahu k právu na informace o veřejně činných osobách, respektive o veřejných věcech neomezuje (nevylučuje). Kromě toho žalobce poukazuje na to, že podle § 8 zákona č. 140/1996 Sb. postupoval a poskytnutá

odpověď byla negativní, a to přesto, že sám npor. Bc. P. D. před svými kolegy a nadřízenými svoje působení u bývalé StB nepopírá a jeho jméno a příjmení spolu s datem narození prochází takzvanými Cibulkovými seznamy. Žalobce má proto legitimní zájem dozvědět se požadovanou informaci, a to informaci pravdivou.

Pod bodem VIII žaloby žalobce namítal, že prvoinstanční rozhodnutí ze dne 11. 8. 2010 je zčásti nicotné, a to ve výrokové části vymezené slovy „rozhodnutím neomezená část informace se poskytuje nahlédnutím do spisu včetně možnosti pořídit kopie“. Zákon o svobodném přístupu k informacím v ust. § 15 totiž předpokládá vydání rozhodnutí pouze v případě odmítnutí žádosti, nikoliv tehdy, pokud je žádosti vyhověno a informace poskytnuty. V takovém případě povinný subjekt o žádosti nerozhoduje, nýbrž informace fakticky poskytne. K tomu žalobce odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 7. 2004 č.j. 5 A 65/2002 – 34.

Pod bodem IX žalobce uvádí, že ačkoliv žádost se zčásti přímo týká npor. Bc. P. D., přesto se tento policista zřejmě podílel na úředních úkonech ve správním řízení vedeném o žádosti. Žalobce proto dne 27. 9. 2005 vznesl námitku podjatosti vůči npor. Bc. P. D. Teprve až po uplynutí téměř pěti let usnesením ředitelky Obvodního ředitelství Policie České republiky Praha II ze dne 5. 8. 2010 č.j. ORII-13045-5/ČJ-2010-001257 bylo rozhodnuto tak, že policejní komisař npor. Bc. P. D. je vyloučen ze všech úkonů v řízení ve věci žalobcovy žádosti o informace ze dne 31. 8. 2005. Toto usnesení je odůvodněno zcela nesrozumitelně a zmatečně. V odůvodnění je totiž uvedeno, že npor. Bc. P. D. žalobcovu žádost nevyřizoval, ale zároveň se na jejím vyřizování mohl podílet. Před rozhodnutím o vyloučení proto mělo být nejdříve objasněno, zda jmenovaný byl nebo nebyl v této věci oprávněnou úřední osobou. Pakliže je nebo byl npor. Bc. P. D. v této věci oprávněnou úřední osobou, správní orgán neobjasnil, z jakého důvodu dopustil, aby úřední úkony ve věci prováděla nebo se na nich podílela osoba, které se žalobcovu žádost osobně týká, a která je proto z vykonávání úředních úkonů vyloučena. Pokud npor. Bc. P. D. není, respektive nebyl v této věci oprávněnou úřední osobou, správní orgán neobjasnil, z jakého důvodu dopustil, aby úřední úkony ve věci prováděla nebo se podílela osoba, která není oprávněnou úřední osobou.

Pod bodem X žalobce namítá, že chybí (neexistuje) část správního spisu, který není veden uceleně, ale z nepochopitelných důvodů je roztržštěn do mnoha samostatných částí označených různými spisovými značkami, u nichž lze jen stěží určit jejich návaznost a z nichž řada postrádá soupis všech svých součástí včetně příloh, s určením data, kdy byly do spisu vloženy ve smyslu ust. § 17 odst. 1 správního řádu.

Tak např. část správního spisu, která se týká rozhodování o odvolání žalobce proti původnímu rozhodnutí povinného subjektu ze dne 12. 9. 2005 č.j. ORII-1002/K-2005, které bylo vedeno pod sp. zn. PSP-755/OKS-ČJ-317-2005, již neexistuje, neboť tento správní spis byl skartován. Některé listiny z tohoto odvolacího řízení se nacházejí ve spisech pouze ve fotokopiích.

Pod bodem XI žalobce namítá, že povinný subjekt i žalovaný systematicky porušují ust. § 71 odst. 2 písm. a) správního řádu. Stejně tak oba správní orgány porušují ust. § 23 správního řádu. Žalobci byla rozhodnutí zaslána v poštovní obálce s červeným pruhem, zůstala proto uložena na poště po dobu delší než 10 dnů a pokud by si je nevyzvedl, nebyly by vloženy do schránky, ale byly by vráceny odesílateli (správnímu orgánu). V případě rozhodnutí žalovaného ze dne 8. 10. 2010 a v případě rozhodnutí ze dne 25. 10. 2010 dokonce nebyl poučen podle § 23 odst. 5 správního řádu a nebyl informován o označení a adrese

správního orgánu, který tyto písemnosti odeslal. Změnu doručování, která nastala už od 1. 7. 2009, správní orgány evidentně nezaznamenaly.

Žalovaný ve vyjádření k podané žalobě uvedl, že žalobce uvádí jako dominantní důvod porušení ust. § 71 odst. 2 písm. a) správního řádu. S tímto právním názorem žalovaný nesouhlasí, neboť je toho názoru, že dnem vydání napadeného rozhodnutí je den předání stejnopisu k doručení. Jelikož musí být ze správního spisu doložitelné, kdy bylo toto rozhodnutí vypraveno, opatřil poštovní podací arch s otiskem podacího razítka provozovatele poštovní služby, k čemuž odkázal na list č. 20 ve správním spisu č.j. KRPA-47501-3/ČJ-2011-000066-Č388. Dále uvedl, že k dalším žalobním námitkám se žalovaný nebude vyjadřovat, a to z důvodu překotného vývoje právních názorů v oblasti poskytování informací, kdy nejednotnou právní praxi usměřňuje Ústavní soud svými nálezy a Nejvyšší správní soud kasačními rozsudky. K tomu uvedl, že bohužel není ani výjimkou situace, kdy dochází k přehodnocení právních názorů těchto autorit, čehož byl žalovaný již v minulosti svědkem. Závěrem žalovaný uvedl, že je přesvědčen, že ve svých rozhodnutích ve prospěch aplikovaných právních názorů vždy uváděl věcnou argumentaci poplatnou době, kdy bylo o předmětné žádosti žalobce rozhodováno.

K tomuto vyjádření podal žalobce repliku, ve které uvedl, že porušení § 71 odst. 2 písm. a) správního řádu není dominantním důvodem pro zrušení rozhodnutí, jak se domnívá žalovaný. Dále uvedl, že výmluvy žalovaného odkazující na nejednotnou a překotně se vyvíjející rozhodovací soudní praxi jsou zcela bez významu.

Městský soud v Praze o žalobě rozhodl nejprve rozsudkem ze dne 22. 4. 2013 čj. 7A 1/2011-62, a to tak, že povinnému subjektu nařídil poskytnout písemnosti založené v kontrolním spise s výjimkou údajů o narození a místě trvalého bydliště a v této části rozhodnutí žalovaného i povinného subjektu zrušil, v ostatním pak žalobu zamítl.

K podané kasační stížnosti žalobce byl tento rozsudek zrušen rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 1. 2014 čj. 7 As 61/2013 – 40 a věc vrácena zdejšímu soudu k dalšímu řízení.

Městský soud v Praze žalobou napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, přezkoumal v rozsahu uplatněných žalobních bodů, kterými je vázán, a vycházel přitom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu. Při novém rozhodnutí o žalobě byl přitom zdejší soud vázán právním názorem Nejvyššího správního soudu vysloveným v jeho zrušujícím rozsudku. O věci přitom rozhodl opětovně bez jednání, neboť s tím oba účastníci řízení souhlasili, resp. Nevyslovili ve stanovené lhůtě nesouhlas.

Městský soud v Praze věc posoudil takto:

Námítky žalobce jsou dvojího charakteru – jednak jde o námítky charakteru formálního či procesního a jednak jde o námítky vadného hmotněprávního posouzení věci. Soud se nejprve zabýval první skupinou žalobních námitek a zkoumal, zda postup správních orgánů završený vydáním žalobou napadeného rozhodnutí nevykazuje natolik závažné procesní vady, že by již z důvodu existence těchto vad bylo nutno žalobě vyhovět.

Ve vztahu k tomuto okruhu žalobních námitek je nutno nejprve souhrnně předznamenat, že ne každá procesní vada může být důvodem ke zrušení žalobou napadeného rozhodnutí. Je totiž vždy nutno zkoumat, zda se určitý nesprávný postup mohl negativně

projevit v právní sféře žalobce a zda jím mohl být nějak zkrácen ve svých veřejných subjektivních právech. Účelem správního soudnictví není vedení akademických sporů a polemik o výklad určitého ustanovení, pokud vadný výklad neměl reálný dopad do práv a povinností dotčených fyzických osob. Jinými slovy řečeno je nutno zkoumat, zda by výsledek správního řízení mohl být jiný v případě, pokud by zjištěné procesní vady nebylo.

V žalobní námitce VIII žalobce namítal, že prvoinstanční rozhodnutí je nicotné v té části, kde bylo přímo výrokem stanoveno, že určitá část žalobcem požadovaných informací mu bude poskytnuta. Žalobce k tomuto poukazuje na ustálenou správní praxi i judikaturu, podle níž se v případě vyhovění žádosti o informace kladné rozhodnutí nevydává a informace se fakticky poskytne. Zdejší soud pochopitelně nijak tento názor nepopírá a souhlasí s tím, že kladné rozhodnutí o poskytnutí informace se nevydává. Přesto však nelze z tohoto důvodu prohlásit předmětný výrok rozhodnutí povinného subjektu za nicotný.

Za vadu způsobující nicotnost pokládá judikatura především nedostatek pravomoci správního orgánu vydat takové rozhodnutí, neboť v případě, kdy správní akt vykoná orgán, který k tomu není oprávněn, stojí takové rozhodnutí mimo zákon a nemůže zakládat ničí práva a povinnosti. Dalším důvodem nicotnosti je absolutní neexistence adresáta, což nastává v případech, kdy rozhodnutí správního orgánu ukládá povinnost někomu, kdo není osobou v právním slova smyslu a není způsobilým mít práva a povinnosti. Nicotnost musí být vyslovena též v případě absolutní věcné nepříslušnosti správního orgánu, který takový akt vydal. Za nicotné je též třeba pokládat rozhodnutí vydané bez právního podkladu. Jde tu o případy, kdy je účastníkům řízení uložena povinnost podle právního předpisu, který byl přede dnem rozhodnutí bez náhrady zrušen, nebo o případ, kdy správní orgán druhého stupně (např. ministerstvo) rozhodlo o odvolání proti rozhodnutí správního orgánu prvního stupně, aniž by šlo o rozhodnutí, proti němuž by odvolání bylo přípustné. Konečně pak lze za nicotné pokládat též takové rozhodnutí správního orgánu, které trpí absolutním nedostatkem zákonem předepsané formy.

Žalobce v žalobě blíže neupřesňuje svůj náhled na to, ze kterých shora uváděných důvodů by měla být citovaná část prvoinstančního rozhodnutí nicotná. Soud žádný ze shora citovaných důvodů neshledal.

Jakkoli lze považovat citovaný výrok za vadný, nelze hovořit o absolutním nedostatku pravomoci povinného subjektu. Jde totiž stále o rozhodnutí o žalobcově žádosti o poskytnutí informace, k jejímuž vyřízení byl prvoinstanční orgán příslušný. Byl přitom příslušný nejen k vydání zamítavého rozhodnutí, ale také k poskytnutí informací. Nejde tedy o rozhodnutí vydané zcela mimo kompetenci povinného subjektu. Z téhož důvodu nelze hovořit o absolutní věcné nepříslušnosti.

Neexistence adresáta v daném případě nepřipadá do úvahy, neboť žalobce byl a nadále je jako fyzická osoba stále způsobilý mít práva povinnosti. Hovořit nelze ani o absenci právního podkladu, neboť jde o rozhodnutí vydané podle zákona o svobodném přístupu k informacím, který je i nadále součástí právního řádu, a bylo učiněno na základě žádosti, kterou žalobce skutečně podal. Rozhodnutí o odvolání bylo rovněž učiněno na základě odvolání, které žalobce skutečně podal.

Nicotnost tu nelze shledat ani pro nedostatek předepsané formy. Povinný subjekt tu místo faktického úkonu (poskytnutí informací) vydal rozhodnutí, tj. použil „vyšší“ formu, než je ta předepsaná zákonem, což rovněž nemůže nicotnost způsobit.

Uvedený postup nemůže být ani důvodem k tomu, aby bylo rozhodnutí povinného subjektu či žalovaného zrušeno pro nezákonnost. Jakkoli zákon skutečně nestanoví povinnost v případě kladného vyřízení žádosti o informace vydat formální rozhodnutí, nemůže jít o „vadu“, která by měla jakýkoli negativní dopad do žalobcových práv. Není myslitelné – a žalobce ostatně ani nic takového netvrdí – že by výslovný (nadbytečný) výrok o tom, že žalobci bude požadovaná informace částečně poskytnuta, mohl negativně zasáhnout do jeho práv.

Správnost závěrů zdejšího soudu vztahujících se k této žalobní námitce potvrdil i Nejvyšší správní soud, když v části vztahující se k této žalobní námitce shledal žalobcovu kasační stížnost nedůvodnou.

Žalobní námitka IX se týká nesprávného postupu při vyřizování žalobcovy námitky podjatosti. Tato námitka již ze své podstaty nemůže být důvodem pro zrušení žalobou napadeného rozhodnutí.

Žalobce v řízení vznesl námitku podjatosti vůči npor. Bc. P. D. Usnesením ze dne 5. 8. 2010 bylo této námitce vyhověno a uvedená úřední osoba byla z projednávání a rozhodování věci vyloučena. Nyní přezkoumávané rozhodnutí žalovaného se týká rozhodování o odvolání žalobce proti rozhodnutí povinného subjektu vydaného dne 12. 8. 2010. Na vydání tohoto rozhodnutí se npor. Bc. P. D. nijak nepodílel – a žalobce to ostatně ani netvrdí. Případná účast této osoby na řízení před rozhodnutím o její podjatosti pak nemůže být důvodem pro zrušení žalobou napadeného rozhodnutí, když v konečném důsledku se na vyřízení žalobcovy žádosti nijak nepodílela. Žalobce ani netvrdí, že by ze strany npor. Bc. P. D. byly před rozhodnutím o jeho podjatosti činěny takové úkony, které výslednou podobu rozhodnutí ze dne 12. 8. 2010 ovlivnily.

K žalobcovým námitkám týkajícím se této otázky je proto možno konstatovat pouze tolik, že buďto se npor. Bc. P. D. na vyřizování žalobcovy žádosti nijak nepodílel a pak k žádné procesní vadě nedošlo anebo se na vyřizování jeho žádosti podílel, avšak jen do 5. 8. 2010, kdy bylo rozhodnuto o jeho podjatosti, pak však z důvodů popsaných již shora rovněž k žádné procesní vadě nedošlo. Veškeré žalobcovy úvahy o tom, zda byl nebo nebyl oprávněnou úřední osobou a zda odůvodnění rozhodnutí ve věci podjatosti jsou přezkoumatelná či nikoli mají charakter čistě akademických polemik bez jakékoli potence reálně ovlivnit žalobcovo postavení – jeho námitce podjatosti bylo vyhověno, takže osoba, jejíž podjatost žalobce namítal, se na rozhodování v konečném důsledku nepodílela.

Bod X se týká neucelenosti a roztržitosti vedeného správního spisu. I tato námitka je formulována zcela formálně a žalobce nijak neosvětluje, jaký vliv mohla mít jím tvrzená skutečnost na výsledek řízení. Žalobce totiž vůbec neuvádí, že by některé důležité listiny ve správním spise nebyly obsaženy, ačkoli by tam být obsaženy měly, či že kopie některých dokumentů založené ve správním spise neodpovídají jejich originálům. Obsah správního spisu předloženého soudu žalovaným přitom obsahuje všechny potřebné podklady k tomu, aby mohla být posouzena důvodnost jednotlivých žalobcových námitek. Ani X. žalobní námitka proto není důvodná.

Ve vztahu k žalobním námitkám IX až XI soud poznamenává, že jejich vypořádání v předchozím rozsudku zdejšího soudu nebylo ze strany žalobce v kasační stížnosti napadeno žádnou ze stížních námitek.

Poté, co soud dospěl k závěru, že uplatněné žalobní námitky neprokazují existenci takových procesních vad, které by mohly mít vliv na výsledek řízení, zaměřil se soud na věcnou stránku projednávaného případu a zde dospěl k závěru, že žaloba byla podána z převážné části důvodně. K tomu soud nejprve zdůrazňuje, že při rozhodování o věci samé, nemohl zohlednit okolnost, že po vydání žalobou napadeného rozhodnutí byl žalobci celý obsah stížnostního spisu poskytnut postupem podle § 38 správního řádu, neboť soud musí vycházet ze skutkového a právního stavu, který zde byl v době rozhodování správního orgánu.

Ve vztahu k požadavku žalobce na poskytnutí osobního hodnocení policisty a záznamu o projednání porušení pracovní kázně soud musel dát žalobci částečně zapravdu.

Nejvyšší správní soud skutečně v rozsudku uvedl, že *služební hodnocení policisty podle § 15 zákona č. 186/1992 Sb., o služebním poměru příslušníků Policie České republiky, zpravidla obsahuje osobní citlivé údaje, a je proto vyloučeno z působnosti zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím*. Soud se obsahem služebního hodnocení, jež bylo žalobci v tomto případě odepřeno, seznámil a dospěl k závěru, že v tomto případě nejsou důvody pro odmítnutí celého tohoto služebního hodnocení dány. Nelze přitom nepřipomenout také tu specifickou situaci, kdy žalobce žalobu podává s vědomím plného obsahu této listiny, neboť mu byla v mezidobí mezi vydáním žalobou napadeného rozhodnutí a podáním žaloby poskytnuta.

V tomto konkrétním projednávaném případě obsahuje služební hodnocení policisty kromě jeho identifikačních údajů (z nichž jeho datum narození je v tomto případě nepochybně osobním údajem, který je z poskytnutí podle zákona o svobodném přístupu k informacím vyloučen) toliko údaje o jeho profesní kariéře a pracovní činnosti. Neobsahuje žádné údaje o jeho privátní sféře (údaje o rodině, o zdraví apod.) a soud proto nevidí důvod, proč by takové informace nemohly být veřejně dostupné. S žalobcem je pak možno v této části žaloby plně souhlasit v tom, že profesní kariéra úředních osob správních orgánů či policistů je věcí veřejnou a veřejnost má právo být o ní informována. V této části proto soud shledal žalobu důvodnou.

Totéž pak platí ve vztahu k záznamu o projednání porušení pracovní kázně. Také v tomto dokladu nejsou (s výjimkou identifikačních údajů) obsaženy žádné údaje týkající se privátní sféry zaměstnance policie Z. H., jeho popisované pochybení se přitom týkalo událostí žalobci známých, jejichž průběh nemělo žádného důvodu před ním tajit. Ani v tomto případě neobsahuje listina žádné údaje z privátní sféry předmětného zaměstnance či jiných osob.

Soud proto ve vztahu k uvedeným listinám podané žalobě vyhověl, v části týkající se těchto listin rozhodnutí povinného subjektu i žalovaného zrušil a nařídil povinnému subjektu, aby žalobci předmětné listiny poskytl a z poskytnutí vyloučil v návaznosti na ust. § 2 odst. 3 zákona o svobodném přístupu k informacím, ve znění účinném ke dni podání žádosti, toliko údaje o datu narození a místu bydliště, které bezpochyby osobními údaji jsou.

Shora uvedené závěry opět odpovídají závěrům, které zdejší soud uvedl již ve svém předchozím rozsudku. Nebyly přitom zpochybněny podanou kasační stížností ani ze strany žalobce ani ze strany žalovaného.

Také ve vztahu k informacím týkajícím se případné spolupráce policisty npor. Bc. P. D. s bývalou StB soud shledal žalobu důvodnou. V tomto ohledu je zdejší soud vázán právním názorem Nejvyššího správního soudu vysloveným v rozsudku, jímž byl zrušen

předcházející rozsudek zdejšího soudu v této věci. Nejvyšší správní soud uvedl zejména následující (začátek citace):

Podle ust. § 2 odst. 3 zákona o svobodném přístupu k informacím se tento zákon nevztahuje na poskytování osobních údajů a informací podle zvláštního právního předpisu. Podle judikatury Nejvyššího správního soudu musí takový zvláštní právní předpis poskytování informací upravit komplexně, k čemuž směřuje i novelizace citovaného ustanovení provedená zákonem č. 61/2006 Sb. V současném znění se tedy zákon o svobodném přístupu k informacím nevztahuje na poskytování informací, pokud zvláštní zákon upravuje jejich poskytování, zejména vyřízení žádosti včetně náležitostí a způsobu podání žádosti, lhůt, opravných prostředků a způsobu poskytnutí informací. Poznámka pod čarou uvedená u pojmu zvláštního právního předpisu odkazuje na zákon č. 123/1998 Sb., o právu na informace o životním prostředí. Současné znění zákona o svobodném přístupu k informacím pak uvádí také zákon č. 344/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Uvedený výčet je ovšem výčtem demonstrativním a poznámky pod čarou v tomto smyslu pouze dávají příklady zákonů, které zvláštní úpravy obsahují, aniž by jejich okruh uzavíraly.

Nejvyšší správní soud ve vztahu k ust. § 2 odst. 3 zákona o svobodném přístupu k informacím dovolil, že požadavek komplexnosti úpravy ve zvláštním právním předpisu splňuje institut nahlížení do spisu podle správního řádu (viz rozsudky ze dne 27. 1. 2004, č.j. 5 A 158/2001 – 100, publ. pod č. 204/2004 Sb. NSS, ze dne 28. 3. 2006, č.j. 8 As 34/2005 – 76, ze dne 13. 8. 2008, č.j. 2 As 38/2007 – 78). Naopak zvláštním právním předpisem není právní úprava obsažená v ust. § 133 zákona č. 50/1976 Sb., ve znění pozdějších předpisů, která pouze doplňuje obecnou úpravu v zákoně o svobodném přístupu k informacím (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 7. 2005, č.j. 5 As 7/2004 – 53).

Úprava obsažená v ust. § 2 odst. 3 zákona o svobodném přístupu k informacím slouží k tomu, aby se nezdvojovala úprava přístupu k informacím, nikoliv aby bylo přístupu k informacím zamezeno. Účelem zákona o svobodném přístupu k informacím totiž není nahradit postup upravený v režimu zvláštních předpisů. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 26. 10. 2011, č.j. 7 As 101/2011 – 66, uvedl, že ve svých závěrech „*setrvale vychází z toho, že široce pojatý svobodný přístup k informacím ve veřejné sféře je jednou z nejefektivnějších cest k transparentci veřejné moci, k její všestranné, účinné a kontinuální veřejné kontrole a jedním z nástrojů snižujících možnosti jejího zneužívání. Na druhé straně však nelze přehlédnout, že kverulační, zjevně šikanózní, či dokonce pracovní kapacitu orgánů veřejné moci z různých důvodů cíleně paralyzující výkon tohoto práva může mít významné negativní důsledky, které za určitých okolností mohou popřít dokonce i smysl a účel práva na svobodný přístup k informacím.*“

V dané věci není pochyb o tom, že zákon o zpřístupnění svazků obsahuje komplexní úpravu poskytování informací, které jsou předmětem jeho úpravy. Rozhodující pro posouzení kasační stížnosti je ovšem právě rozsah této zvláštní úpravy poměřovaný rozsahem informací, jejichž poskytnutí stěžovatel požadoval. Nelze totiž pominout, že úprava přístupu k informacím ve zvláštním právním předpisu bude z povahy věci vždy svojí šíří omezená oproti obecnému rozsahu poskytovaných informací podle zákona o svobodném přístupu k informacím, jakkoli co do hloubky může oprávněné osobě třeba poskytovat i větší rozsah informací. Je také představitelné, že zvláštní právní úprava může mít takovou povahu, že o určité oblasti bude chtít poskytnout právě a jen informace v rozsahu, jež stanoví ona sama, a nebude vůbec umožňovat uplatnění zákona o svobodném přístupu k informacím, v oblasti, na kterou se zvláštní úprava vztahuje. To by však muselo z příslušné právní úpravy být

dostatečně patrné. V každém konkrétním případě je tak třeba posoudit povahu informací požadovaných žadatelem s ohledem na předmět úpravy zvláštního právního předpisu, jeho rozsah a povahu, aby nedošlo k situaci, kdy není žadateli informace poskytnuta vůbec, anebo je mu poskytnuta pouze její část v rozsahu zvláštního právního předpisu, čímž by využitelnost informace pro žadatele mohla být zbytečně snížena.

Podle ust. § 3 odst. 3 zákona o svobodném přístupu k informacím se informací pro účely tohoto zákona rozumí jakýkoliv obsah nebo jeho část v jakékoliv podobě, zaznamenaný na jakémkoliv nosiči, zejména obsah písemného záznamu na listině, záznamu uloženého v elektronické podobě nebo záznamu zvukového, obrazového nebo audiovizuálního. Oproti tomu je okruh informací poskytovaných podle zákona o zpřístupnění svazků nepoměrně užší. Podle ust. § 2 citovaného zákona se jedná o zachované nebo rekonstruované dokumenty vzniklé činností bezpečnostních složek v období od 25. 2. 1948 do 15. 2. 1990 evidované v dobových spisových nebo archivních pomůckách (registrech) těchto složek nebo jim nadřazených ústředních správních orgánů. Užší je i okruh subjektů povinných k poskytování informací. V rozhodné době bylo tímto subjektem ministerstvo vnitra (příp. ministerstvo obrany a ministerstvo spravedlnosti) a v současnosti je jím Archiv bezpečnostních složek.

Z výše uvedeného vyplývá, že žadateli o poskytnutí informací jsou v režimu zákona o zpřístupnění svazků zpřístupněny pouze některé informace, které mohou vypovídat o činnosti bezpečnostních složek v určitém období. Zákon o zpřístupnění svazků je tak ve vztahu k obecné úpravě poskytování informací v zákoně o svobodném přístupu k informacím zvláštním právním předpisem pouze v rozsahu poskytování informací, na které se vztahuje. V případě žádosti o poskytnutí jakýchkoliv dalších informací o činnosti bývalé StB je tedy možno postupovat podle zákona o svobodném přístupu k informacím, přičemž se bude zpravidla jednat o informace obsažené ve spisových nebo archivních pomůckách bezpečnostních složek, které nejsou v dispozici ministerstev nebo Archivu bezpečnostních složek, případně o jiné informace, které se v archivních pomůckách bezpečnostních složek nenacházejí. Je například představitelné, že údaje o činnosti policisty v bezpečnostních složkách ve smyslu ust. § 3 písm. g), h) zákona o zpřístupnění svazků či spolupráce policisty s těmito entitami bude patrná z dokumentace o služebním poměru policisty či z jiných podkladů, které jsou uchovávány v jeho osobním spise (§ 202 zákona č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, ve znění pozdějších předpisů).

Účelem zákona o zpřístupnění svazků ovšem není přístup k informacím tohoto druhu omezovat, ale naopak umožnit jej v co nejširší míře. Podle ust. § 1 citovaného zákona je účelem zákona co nejširší odhalení praxe komunistického režimu při potlačování politických práv a svobod vykonávané prostřednictvím tajných represivních složek totalitního státu. Zákon o zpřístupnění svazků umožňuje zpřístupnit pronásledovaným osobám dokumenty o jejich pronásledování a zveřejnit údaje o vykonavatelích tohoto pronásledování a jejich činnosti. Ověření informací získaných podle zákona o zpřístupnění svazků jinými zákonem upravenými prostředky totiž nejen, že není vyloučeno, nýbrž naopak tento postup je naplňováním veřejného zájmu na vyrovnání se s totalitní minulostí, s potřebou co nejširší informovanosti a otevřené veřejné diskuse o této minulosti (viz nálezy Ústavního soudu ze dne 15. 11. 2010, sp. zn. I.ÚS 517/10). Domněnka, že Policie České republiky, tedy současný nebo bývalý zaměstnavatel dotyčného policisty, disponuje i údaji souvisejícími s jeho možnou činností v bývalé StB, proto není zcela neopodstatněná (konec citace).

Proto soud zrušil i ve vztahu ke druhé části žádosti žalobce rozhodnutí povinného subjektu i žalovaného a povinnému subjektu nařídil, aby žalobci poskytl požadované informace.

O nákladech řízení soud uvážil takto: Žalobce i žalovaný byli oba v řízení částečně úspěšní, neboť soud žalobě částečně vyhověl a ve zbývající části ji zamítl. Ve výsledku je nicméně zřejmé, že žalobce byl v řízení úspěšný v převážné části předmětu své žádosti o poskytnutí informací, a proto mu soud přiznal právo na náhradu nákladů řízení v plném rozsahu. Náklady řízení žalobce jsou představovány zaplaceným soudním poplatkem za žalobu ve výši 2.000 Kč a ve výši 5.000 Kč za podanou kasační stížnost. Další náklady spočívající v nákladech za právní posouzení žalobce v řízení o kasační stížnosti, a to za jeden úkon právní služby (převzetí věci) ve výši 3.100 Kč, jeden režijní paušál po 300 Kč, dále 21% DPH ve výši 714 Kč, celkem tedy 11.114 Kč.

Poučení:

Kasační stížnost proti tomuto rozsudku není přípustná, to neplatí, je-li jako důvod kasační stížnosti namítáno, že se soud neřídil závazným právním názorem Nejvyššího správního soudu (§ 104 odst. 3 písm. a/ s. ř. s.). V takovém případě se kasační stížnost podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze den 30. dubna 2014